

"Bütün kâinata tasarruf edemeyen bir zat, hiçbir cüz'üne hakikî mâlik olamaz." cümlesini izah eder misiniz?

Mesela, arı kainattan ve kainatın içinde küçük bir parçadır. Arıya sahip olabilmek için bütün kainata sahip olmak gerekiyor.

Çünkü arıdaki hayatın oluşması ve oluşuktan sonra devam edebilmesi için, bütün kainatın bir fabrika gibi çalışması ve işlemesi gerekiyor. Kainat çalışmasa ve işlemese arı yaşayamaz.

Mesela, güneşin ısı ve ışığı olmasa arı yaşayamaz. Hava, su, ateş, toprak, bitkiler vesaire olmasa arı yine yaşamaz. Demek arının yaşayabilmesi için bütün unsurların belli bir yörünge ve düzen içinde, sistematik bir şekilde çalışması gerekiyor. **Öyle ise arıyı kim yaşıyor ise,arının hayatı için gerekli olan kainat düzenini de kuran o demektir.**

Kainat birbiri ile bağlı, birbirine bağımlı, birbiri ile sıkı irtibatlı, komplike ve entegre bir tesis bir fabrika gibidir. Bu tesisin bir bölümü atıl kalıp çalışmasa, bütün tesis, yani bütün kainat yerle bir olur ya da işlevsiz bir hale gelir.

Evrenin milyarlarca yıl uzağındaki bir yıldızın ya da galaksinin dünyadaki arı ile bir bağıntısı bir bağlantısı mevcuttur. Domino taşları gibi evrenin bir yerinde bir arıza çıkarsa, bir bozulma olsa gelir arının hayatını bulur.

Bilim dünyası buna "**Potin Bağı Teorisi**" demektedir. Potin Bağı Teorisine göre, tabiat maddenin yapı taşları gibi temel birimlere indirgenemez; bütününü iç tutarlığı ile anlaşılması gerekir. Bu bakış büyük düşünür David Bohm'un "**Holistik Evren**" anlayışıyla da örtüşüyor. Maddenin temel yapı taşlarına dayanan *-atom altı parçacıkları-* fikri terkediliyor. Nesnelere, karşılıklı ve tutarlı ilişkiler sayesinde var olabilir. Maddi evren karşılıklı dinamik olaylar ağı şeklinde düşünülüyor... Teoriye "**potin bağı**" adı verilmesi de bundandır... Potinin bağı ise mutlak bir varlığın elinde. Yani maddeci olan Batı düşüncesi tevhide yaklaşır gibi oluyor.

Bu noktada kainat **teavün** (*yardımlaşma*), **tesanüd** (*dayanışma*), **teanuk** (*kucaklaşma*), **tecevüb** (*cevaplaşma*) fiilleri ile âdeta bölünmez bir bütün gibidir. Bunlar gözümüz önünde cereyan ettiği için ispata bile lüzum yoktur.